

kunde see, saa til Finantserne. Jeg vilde derfor meget ønske, at der i Loven var en Bestemmelse om, hvad den mindste Løn skulde være for Skolelærerne paa Landet. Efter hvad der er omtalt i Lovforslaget om de Midler, som skulle tilveiebringes til disse Omkostninger, saa er der jo fastsat en Skolefonds Oprettelse, og denne Skolefond er der gjort forskellige Fordringer til, saa at der af den skal udredes forskellige Udgifter. Jeg skal i den Anledning kun berøre en Bestemmelse, som jeg ikke kan finde tilfredsstillende, da jeg ikke veed, hvorledes den skal kunne gjenføres, det er nemlig den, at, hvis der paa Landet er Forældre, som have Gyne og Lyst til at gjøre Opoffrelser for deres Børn, saa skal der bevirkes oprettet saadanne høiere Skoler, hvori der kan meddeles saadanne Børn en Underviisning, hvorved de kunne faae udviklede Kundskaber. Disse høiere Skoler vilde blive underholdte af Skolefonden; thi, om end ikke alle Udgifterne skulle udredes deraf, saa skal der dog bidrages dertil af Skolefonden. Nu er Skolefonden, saavidt jeg har opfattet det, væsentligt baseret paa tvungne Bidrag, paa Ligning, og jeg synes dog ikke, at det er rigtigt at anvende Midler, som ere fremkomne ved tvungen Paaligning, til at bevirke en Underviisning for deres Børn, der have Gyne til selv at skaffe disse en høiere Underviisning. Under Ligningen til Skolefonden komme nemlig saavel de mindre Formuende, ja de Trængende, som de, der have Formue, og det bliver altsaa hine, der for en Deel kommer til at bidrage til Underviisningen for de Forældres Børn, som selv have Gyne dertil. Jeg seer vel, at der staaer: „hvis der er flere Forældre, der baade have Gyne og Lyst til at gjøre Opoffrelser“ o. s. v.; de skulle altsaa selv bidrage Noget til denne deres Børns Underviisning; men det forekommer mig, at det burde være saaledes, at de betalte Alt, hvad denne kostede; ellers vil jeg ansee dem for prægraverede, som ere under den tvungne Paaligning til Skolefonden. — Med Hensyn til Skolepengene, da er der i Lovforslaget, saaledes som det er kommet til os fra det andet Thing, indkommet et Moment, som jeg ikke kan billige. Det er det, at det kan bestemmes, at Skolepengene enten

skulle udredes af Forældrene eller paalignes Communen i visse Bidrag. Naar det stilles saaledes alternativt, anseer jeg den Bestemmelse, at Afgjørelsen skal henlægges til Borgerrepræsentationerne eller Sogneforstanderskaberne, for aldeles illusorisk, fordi jeg er aldeles vis paa, at Stemningen i Communerne, i Sogneforstanderskaberne, næsten uden Undtagelse vil være for, at der seer Paaligning; men skal der være Skolepenge, burde de betales af de Forældre, som have Børn i Skolen, og ikke af det Hartorn, hvoraf de Forældre skatte, der ingen Børn have. — Hvad jeg videre for Diebliffet har at bemærke, angaaer den Bestemmelse, som findes i § 1 om Børnenes Antal o. s. v. I denne Henseende vilde jeg meget foretrække det oprindelige Forslag for dette, fordi jeg virkelig anseer det for en Fordeel, at der i den Henseende gives et vist Spillerum, saa at Afgjørelsen af disse Spørgsmaal kunde henstaae i kortere eller længere Tid, alt efter som det er i Commuens Løb; herved kunde det ogsaa overlades den vedkommende Minister at give Dispensation for kortere eller længere Tid. — Dette er, hvad jeg for Diebliffet har at erindre.

Madvig: Hvis man ved den Forhandling, som vi nu ere ved, vilde yde det Forslag, vi have hørt af den ærede 3die Landstingsmand for 11te Kreds (Bloch), den Opmærksomhed, som det efter dets rige og omfattende Indhold kunde have Fordring paa, troer jeg man vilde aldeles sjerne sig fra den rigtige Vej; man vilde discutere ikke det nu foreliggende Lovforslag, men i Grunden et aldeles nyt. Dette skal jeg altsaa afholde mig fra og gaae ganske til den foreliggende Gjenstand; men jeg kan dog ikke tage Ordet om den, uden at maatte sige et Par Ord i Almindelighed om de særegne Forhold, under hvilke dette Lovforslag ligger for os, og under hvilke endee andre Lovforslag i de foregaaende Dage have ligget og i de næste vilde ligge for os. Det er vel Alle klart, at der ikke blot ikke kan være Tale om at behandle denne Lov paa den Maade, hvorpaa den maatte behandles; hvis et Forslag som det, vi nylig have hørt udvikle, skulde gjenføres,